

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum	:	15 oktober 2019
Voorstel van	:	college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	benoeming accountant voor de boekjaren 2020 - 2023
Portefeuillehouder	:	P.M.J.H. Bos

Samenvatting:

De overeenkomst met de huidige accountant BDO voor de jaarrekeningcontrole van de gemeente Boekel loopt na het boekjaar 2019 ten einde. Het is de bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de gemeenteraad om een accountant aan te wijzen voor de controlewerkzaamheden in de komende jaren.

De huidige markt voor accountantsdiensten aan gemeenten is echter onzeker. Er zijn duidelijke signalen over de terugtrekking van de grote accountantskantoren uit de markt voor kleine en middelgrote gemeenten. Tegelijkertijd zijn er nieuwe toetreders tot de markt. Dit zijn kleine kantoren die weinig ervaring bij gemeenten hebben.

Vanwege de grootte van de gemeente Boekel is er voor de gemeente Boekel geen sprake van een Europese aanbestedingsplicht. Dit biedt kansen om de transactiekosten laag, en de kwaliteit en zekerheid hoog te houden door de samenwerking met de huidige accountant voort te zetten. Dit heeft een concreet aanbod van de huidige accountant opgeleverd. De jaarlijkse kosten van de accountantscontrole komen hierbij uit op € 52.500 exclusief BTW. Met dit voorstel borgt de gemeenteraad de uitvoering van haar controletaken voor de boekjaren 2020 – 2023.

Voorgesteld besluit:

1. BDO Audit & Assurance B.V. te benoemen als accountant voor de controle van de jaarrekeningen voor de boekjaren 2020, 2021, 2022 en 2023.
 2. Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel opdracht geven een overeenkomst te sluiten met BDO voor de accountantscontrole voor de boekjaren 2020 – 2023.
-

Inleiding/probleemstelling:

De huidige overeenkomst met de accountant loopt na de controle van het boekjaar 2019 af. Voor controlejaar 2020 en verder heeft de gemeente Boekel nog geen accountant benoemd. Op basis van de Gemeentewet is de bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de gemeenteraad om een accountant aan te wijzen.

Relatie met eerdere besluitvorming:

De gemeente Boekel heeft eerder te maken gekregen met de veranderende markt voor accountantsdiensten. Eind 2016 werd de lopende overeenkomst voor de jaarrekeningcontrole beëindigd door toenmalig accountant Deloitte. Er is toen snel een tijdelijke oplossing gevonden voor de controle van het boekjaar 2016 met BDO. Begin 2017 is met een werkgroep van de gemeenteraad de inkoop van accountantsdiensten uitgevoerd. In de raadsvergadering van 16 mei 2017 is BDO benoemd voor de boekjaren 2017 – 2019.

Beoogd resultaat:

Met een accountant een overeenkomst aangaan voor het uitvoeren van de accountantscontrole voor de boekjaren 2020 – 2023. Hiermee borgt de gemeenteraad de uitvoering van haar controletaken voor de komende jaren. Ondanks de onzekere markt zoekt de gemeente Boekel een betrouwbare partner, waarbij kwaliteit gewaarborgd blijft.

Keuzemogelijkheden:

De gemeenteraad kan ervoor kiezen om de huidige accountant niet opnieuw te benoemen. De gemeenteraad kan besluiten om door middel van een aanbesteding op zoek te gaan naar een nieuwe accountant. Door te kiezen voor dit alternatief wordt er maximaal ruimte gegeven aan concurrentiewerking. Dit veronderstelt echter dat er sprake is van een normaal functionerende markt. Er is gezien de marktomstandigheden een groot risico dat we geen geschikte inschrijvingen krijgen, of inschrijvingen van kleine spelers waarbij de continuïteit en kwaliteit onder druk komen te staan. Er is geen garantie dat de huidige accountant ook inschrijft. Verder zijn de transactiekosten hoger door inzet van ambtelijke capaciteit. Om deze redenen adviseren wij om niet te kiezen voor een aanbesteding en de huidige accountant opnieuw te benoemen.

Argumenten:

Kader en mogelijkheden

Oprachten voor accountantsdiensten moeten net zoals andere overheidsopdrachten voldoen aan de Aanbestedingswet 2012. Gezien de omvang van de accountantscontrole bij de gemeente Boekel geldt er geen Europese aanbestedingsplicht. Er is daardoor ruimte om te besluiten tot een onderhandse gunning.

De gemeenteraad heeft het inkoopbeleid van de gemeente Boekel vastgesteld, waarin de beleidslijnen, principes en doelstellingen staan voor overheidsopdrachten onder het Europese drempelbedrag. De gemeenteraad is niet formeel gehouden aan dat beleid. Het is wel goed om de uitgangspunten van het inkoopbeleid in gedachten te houden.

Normaal gesproken wordt bij opdrachten vanaf € 25.000 een meervoudig onderhandse procedure voorgeschreven. De gemeenteraad geeft hierbij de mogelijkheid om gemotiveerd af te wijken van het inkoopbeleid wanneer daar goede argumenten voor zijn. In dit raadsvoorstel wordt u geadviseerd om de opdracht voor de accountantscontrole rechtstreeks te gunnen aan de huidige accountant. Er bestaan hiervoor goede argumenten, gezien de ontwikkelingen op de markt en het nieuwe aanbod van de zittende accountant.

Ontwikkelingen op de markt

De marktomstandigheden hebben zich tegen de verwachtingen in nog niet gestabiliseerd. Er is nog steeds sprake van terugtrekking door de gevestigde accountants. Met name gemeenten kleiner dan 50.000 inwoners hebben moeite met het vinden van een accountant.

Onder andere door de decentralisaties van de taken in het sociaal domein is de controle bij gemeenten veel complexer en tijdrovender geworden. De extra benodigde inzet is een kans voor meer omzet bij de accountants, maar dit veronderstelt dat accountantskantoren de capaciteit hebben om hier kundige accountants voor in te zetten. Bij accountants speelt echter een grote krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor moeten keuzes worden gemaakt bij het inzetten van personeel.

Een twee keer zo grote gemeente betekent niet een twee keer zo groot controlevolume. Er staat daarmee druk op de verhouding tussen inspanning en rendement. Er zijn voor accountants schaalvoordelen te behalen door zich te richten op grotere gemeenten. De grote kantoren laten daarmee ruimte op de markt voor nieuwe toetreders. De nieuwe toetreders hebben echter te maken met dezelfde krapte op de arbeidsmarkt en een gebrek aan ervaring, waardoor zij moeite hebben om de juiste kwaliteit te kunnen bieden.

De problemen met het vinden van een accountant zijn inmiddels dermate groot, dat de Commissie Toekomst Accountancysector in een voorlopig advies aan de minister van Financiën de noodklok luidt¹. De Commissie beveelt aan dat het ministerie of de AFM de bevoegdheid moet krijgen om een accountant toe te wijzen aan een gemeente, zoals een advocaat toegewezen kan worden aan een betrokkene.

Wij verwachten dat de nieuwe markttoetreders in de komende jaren ervaring opdoen en de kwaliteit van hun dienstverlening gaan verhogen. Het ligt daardoor voor de hand om pas na marktstabilisatie weer een aanbestedingsprocedure uit te voeren. Door gebruik te maken van de mogelijkheid tot rechtstreekse gunning aan de huidige accountant, kan de gemeente Boekel zich onthouden van de huidige marktproblematiek. Dit levert meer zekerheid op een betrouwbare en kwalitatieve dienstverlening, waardoor de controletaken beter blijven gewaarborgd.

Huidige ervaring en nieuw aanbod

In de afgelopen periode is een constructieve samenwerking ontstaan tussen de organisatie en de accountant. De huidige accountant heeft ook de juiste kwaliteit in huis. Bij de controlewerkzaamheden wordt minder beslag gelegd op de capaciteit van de interne organisatie, omdat de werkwijze al afgestemd en geoptimaliseerd is. Vanaf 2021 zijn er nieuwe uitdagingen door de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording en de invoering van de Omgevingswet. BDO is toegerust om de gemeente hierbij goed te ondersteunen.

De prijsstelling in het nieuwe aanbod is € 10.000 hoger dan de voorheen gemaakte kosten. De offerte betreft de totale werkzaamheden van de jaarrekeningcontrole. In goed overleg met de accountant zijn afspraken gemaakt over de uit te voeren controlewerkzaamheden. De kostenstijging komt vooral door extra controlewerkzaamheden rondom het sociaal domein en aanvullende eisen vanuit de wetgever. Daarnaast is er een marktconforme prijsstijging door krapte op de markt en inflatie. De geoffreerde prijs ligt de gehele looptijd van de overeenkomst vast. Er wordt niet geïndexeerd. Meerwerk wordt alleen uitgevoerd na goedkeuring van de gemeente.

Financiële gevolgen en dekking:

Met het nieuwe aanbod stijgen de jaarlijkse kosten voor de accountantscontrole naar € 52.500 exclusief BTW. Het nieuwe aanbod is ongeveer € 10.000 hoger dan de totale gemaakte kosten voor de accountantscontrole in de afgelopen jaren. De kostenstijgingen zijn een resultaat van de marktomstandigheden en taakuitbreidingen vanuit regelgeving. Hiermee is al rekening gehouden in de meerjarenbegroting. Er is daardoor voldoende budget geraamd.

Risico's:

Door taakuitbreiding vanuit het Rijk kunnen de controletaken van de accountant toenemen. Daarbij kunnen er onvoorziene aanvullende kosten optreden. Er is hiermee zoveel mogelijk rekening gehouden door afspraken te maken met de accountant, zodat het aanbod de totale werkzaamheden betreft.

Communicatie:

Niet van toepassing.

Uitvoering en evaluatie:

¹ <https://www.internetconsultatie.nl/voorlopigebevindingencta>

